

Ahogy csak az istenek

Merevséggel járó görcsös roham. Ezt csinálja a sebes gerincvelő. Minden nagyobb mozdulatnál, felállás, karnyújtás, törzsfordítás, fogmosás. Mintha meztelen lenne az agyad, és valaki bottal piszkálná. Csiga ez, ami nem tud hova visszarándulni. Másodlagos gerincvelői reflex. Nem akarom tudni, milyen lehet az elsődleges.

A mozgás életjelenség, mely számos szerkezeti és működésbeli feltételrendszer együttes megléte esetén jön létre. Tankönyvtár. Kiegészítem. A mozgás megszűnése is életjelenség. A szememet lebénult állapotban is tudom mozgatni, de mindig csak a plafonra nézek. Anyukámra nem akarok, jobb így mindkettőnknek. Megfeszülök, mint a felhúzott íj, a lábam mereven előrevág, vigyázni kell, hogy ne legyen előttem bútor, mert beszorul alá, emelőőrúd, erőkar, ha nehéz a bútor, nem felemeli, hanem eltörik. A beálló merevséggel együtt lebénulok, mintha idióta óriás kapott volna marokra, citromfacsarás, fájni csak kicsit fáj, tízegynéhány másodperc. Egyszer le kellett volna mérni pontosan, nem jutott eszünkbe. Amikor kimegy belőlem, meg lehet mozdulni, fel lehet állni, rövid időn belül nem jön kétszer. Felkészültem arra is, hogy így kell leélnem az életemet, én leszek *az ember, aki mindig kétszer áll fel*. Naponta negyven, ötven alkalom. Ezt sem számoltuk meg. Zagson. A legfurcsább az az egészben, hogy ez a görcs, ez a merevséggel, bénulással járó roham naponta több tucatszor porig rombol, de, állítólag, pedig nagyon megkérdeztük, károkat nem okoz. A doki kellemetlenségnek nevezte. Anyád.

Nemrég még azt sem merték ígérni, hogy valaha ki tudok majd kelni a kórházi ágyból. Most pedig? Kalandban vagyok, szálllok, burjánzok, már a kert végéig jutottam, bottal ugyan, de mégiscsak a meggyfa alatt ülök. A meggyfa alatt nem lélegzek, ott ér a roham, egyenesedik a lábam,

elszabadult, bőrbe vont beton, mozgatom a szemem, pásztázok, látja-e valaki a mutatványt. Mindjárt vége és akkor majd felállok. Ez a terv, fónix vagyok.

*

Egész életemben azt éreztem, mintha közelítene valami. Mindegy volt, hogy mi, sőt, mintha pont az lett volna a lényege, hogy ismeretlen, meghatározhatatlan, hogy nem beszélek róla, nemcsak azért, mert nem tudok, hanem mert nem kell róla beszélni. Egyszerűen benne ülök, állok, ebben gázolok, ez vesz körül. A nem tudom, minek a bekövetkezésére való várakozás pókhálószerű izgalma, ez a sejtelem volt az események közötti hézagokat kitöltő, de nem is jól mondom, sokkal inkább az eseményeknek maguknak tömeget, súlyt, valóságot adó titkos hozzávaló. Életem Higgs-bozonja. Ígérvény volt, valami különleges és igazán jelentős megtörténéseinek az ígérete. Megérkezés, végpont, értelem, feltett láb, könnyed kacaj, hűvös csevely, nem tudom. Ez volt a flow, nyitva volt az élet minden irányba. Lehetőségre neteg, bizonytalanságdrog. Ma, ha egyetlen dolgot kérhetnék visszára menőleg, akkor azt kérném, hogy valaki mondja meg a nagyon fiatal nekem, én pedig higgyem is el, hogy ez a valamire való várakozás maga a valami, hogy ez a minden, nincsen ezen kívül más, nem lesz majd később, nem lesz ennél több, nem is lehet. Ez a vibráló, mozgalmas feszültség van csak, ez a legjobb a mindenben, és ha ez elmúlik, az ember már inkább közelebb van a meghaláshoz, mint sem. Nálam pillanatok alatt történt. Belezuhanтам saját öregségembe. Az ismeretlenre való várakozás ügyében nem pont erre gondoltam. Milyen lehet vajon középkorú férfinak lenni?

*

Az esti órákban már könnyebb tántorogni. Mármint nem nekem, hanem társadalmilag. Estefelé a társadalom már el tudja helyezni a tántorgót és a tántorgását, részeg, ittas, be van löve, drogos, pfujj. Érdekes, de rajtam is segít a következtetés, hogy tróger, léha, alkoholista, ésatöbbi. Nagyon ritkán jut csak eszükbe, hogy esetleg baj van. De jóval könnyebb végeredmény ez, mint volna az, hogy beteg. Márti kérdezte meg egyszer, hogy az energiám körül-belül hány százaléka megy el a kamuflázsra, arra, hogy rejtegetem a bajt, rejtegetem a betegséget. Mondtam neki, hogy a fele biztosan. A koraesti óráktól ez csökken le, ez az arány, estefelé már szabad tántorogni,

vagy inkább így: már értelmezhető a külvilág számára a tántorgás, részeg ez, *hagyd a bácsit, gyorsan, gyere ide anyához!*

Eszembe jut a vicc, hogy a kocsmában mi a jobb, ha Alzheimered van vagy ha Parkinsonod, nyilván az, ha Alzheimered, inkább felejtse el kifizetni, mint, hogy kilötyögtesd. Lassan én is odáig fajulok, hogy szklerózis multiplexes viccet gyártok, de gyenge, én találok ki viccet az ataxia mentén, két ember tántorog a kocsmában, egy SM-es és egy egészséges, melyiknek jobb, az SM-esnek, nyilván, mert neki ingyen van. Ha-ha. Szörnyű.

*

A múlt megszűnik. Pontosabban önálló és felesleges tárggyá változik. Vitrinben porzás. Nem lesz olyan, mint a mese vagy a monda, tisztán megmarad valós múltnak, csak éppen már nem saját, nem a tiéd, nem férsz hozzá, megszűnik magaddal a kontinuitás. Összehasonlítás sincsen, hogy milettvolna. A múlt leginkább mindegy lesz, elveszik a fontossága, ijesztő, hogy mennyire érdektelenné válik. A jelenben küzdesz, várod, hogy keresztülfusson rajtad végre a görcs, hogy valahol kimenjen belőled, hogy tényleg távozzon, mindig van egy részed, amelyik nem hiszi, hogy elmúlik, hogy vége lesz. A következő percért dúlnak nagyon csúnya ütközetek. Nincs kevés és nincs sok. Csak a van és a nincs létezik. Látni a napot, érezni az illatot. Hogy ne bántsa ez a dög a nyelést, a légzésemet, a látást, lehessen gondolkodni és ha lehet, ne fájjon nagyon. Ezt jelenti. Hogy élve.

*

Kedd van, az a kedd, a havi infúzió keddje. Infúzió előtt kötelező vizsgálat. Mindjárt kiderül megint, hogy mennyire beteg vagyok. Tíz perc az egész, de mire végzünk, már újra tudom majd, hol a helyem, hogy milyen csacskság volt tegnap az a koccintás és az a csók, neked nem jár, nem vagy rá alkalmas, buta szerszám, mit is képzelél, szenttelenül, szakszerűen fogják elmondani, hogy nincs kijárat, alig marad valami a fényből.

A pad szélére ülök, ahogy szoktam. A széle kell, pár percenként felállok, hogy az idegpályák ne lustuljanak el, hogy folyamatos legyen a tanulás, tréning, hogy ne akkor derüljön ki, hogy ma mit nem tudok, hogy ma milyen a mutatvány, amikor engem hívnak, amikor éles riasztás van. A széle kell, mert az első felállásoknál még megbillenek, dőlök, legalább az egyik oldalon

a fal legyen, ne idegenekbe kapaszkodjak már. Mellettem balról üres hely, aztán egy hatvanas férfi, kiderül, melós, úgyhogy nem kizárt, ötvenes. Barna, cserzett bőrű, az a fajta, akinek az arca akkor is kormosnak tűnik, ha frissen borotvált. A mellette ülőnek meséli, semmi suttogás, normális hangon mondja, mintha csak a tegnapi meccsről beszélne, hogy az asszony, hogy az szegezte neki nemrég, hogy egy darabig nem csókolózhatnak. Folt van a tüdején, és lehet, hogy tuberkolózis, azért nem. Aztán az egyik vizsgálat után jön haza, érted, az Éva, megáll az előtérben, csak áll ott, *miért nem jössz beljebb?*, tudod, én a konyhában voltam, éppen főztem, érted, jól főzök, de nem mozdul, odamegyek hozzá én, kérdezem, mi van. Erre azt mondja, *áttét*, és csak mered rám, majdnem sír, a szájáról olvasom le, annyira halkán mondja, *már csókolózhatunk*. Hallom, nem lehet nem hallani, megfordul a szívemben a világ, minden egyedüllétnek van tehát teteje, meg alja.

Vizsgálat, hozom az általánost, semmi meglepetés. Romberg-helyzetben irány nélküli bizonytalanság, ráterheléskor jobb túlsúlyú paraparesis, jobb lábon nem tud ugrálni, lábujjhegyre- és sarokra állás gyengébb. Jobb FV-on kp élénk mélyreflexek, jobb oldalon H-T, inverz radialis-reflex. Mko élénk patella- és Achilles-reflex. Jobb Babinski-tendencia. Járása csukott szemmel szélesebb alapú. AV-ok enyhe ataxiája. Psychésen éber, rendezett, conventionalis. Megtartott cognitív funkciók. Nehéz mindezt összeegyeztetni azzal, ami ezeken a keddeken kívül vagyok.

*

Azt sem tudtam, hogy létezik ilyen szó, *rekurvál*. A rekurvált térdízület hátrafelé is el tud mozdulni. A lábad fordított íj. Béna indián. *Egészséges ember térde nem rekurvál!* Vallatótisztviszt szerű gyógytornász, náci néni, mindjárt szétszed. Nem akarom, de kimondom: *Jelentem, értettem!* Kurva rekurva. Kontra, rekontra. Kezemben a puhára fújt gyógytornász labda, úgy szorítom, mintha vizet akarnék facsarni belőle. A rekontráról az ulti jut eszembe, arról meg nagypapám, a nagyapámról pedig Tihany. Szaladok, szökellek a fogalmakon, akár az ingerület a velőshüvelyen. Látom magamat Tihanyban, a rekurváló térdemmel, a kompnál. A faluba lenne jó felmenni, a templomhoz. Vagy ki a horgásztanyára. El, odáig. Gyalog. Ahogyan csak az istenek.